

**Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі
Техникалық реттеу және метрология комитетінің
Шығыс Қазақстан облысы бойынша департаментінің
қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау туралы
АНАЛИТИКАЛЫҚ АНЫҚТАМА**

Өскемен қаласы

14.09.2026 жыл

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау департамент басшысының 2026 жылғы 02 маусымдағы № 3-ОД бұйрығымен бекітілген жұмыс тобы тарапынан «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына» сәйкес жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау төмендегі бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

1) бөлімшенің қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) бөлімшенің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

«Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі
Техникалық реттеу және метрология комитетінің
Шығыс Қазақстан облысы бойынша департаменті» республикалық мемлекеттік мекемесінің негізгі міндеті техникалық реттеу саласында бақылауды жүзеге асыру, өлшем бірлігін қамтамасыз ету, сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы Қазақстан Республикасы заңнамасының, сондай-ақ зергерлік бұйымдарды өткізу саласындағы заңнаманың сақталуын бақылау болып табылады.

Департамент өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының заңдарына, Қазақстан Республикасы Президенті мен Үкіметінің актілеріне, өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ департамент туралы ережеге сәйкес жүзеге асырады.

Мемлекеттік бақылауды жүзеге асыру:

Жыл басынан бастап 221 тексеру жүргізілді, олардың 126 бұзушылықтар анықталды, бұл 57 % құрайды.

Департамент мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді көрсетпейді.

Өз қызметінде департамент Қазақстан Республикасының «Техникалық реттеу туралы», «Өлшем бірлігін қамтамасыз ету туралы», «Стандарттау туралы», «Сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы», «Бағалы металдар мен бағалы тастар туралы» заңдарын, «Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы» Қазақстан Республикасының конституциялық заңын, Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексін, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексін, Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексін, Еуразиялық экономикалық одақтың және Қазақстан Республикасының техникалық

регламенттерін, СТ РК стандарттарын, сондай-ақ өз құзыреті шегіндегі өзге де нормативтік құқықтық актілерді басшылыққа алады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша қызмет.

Департаментте 2026 жылға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған Іс-шаралар жоспары бекітілген.

Техникалық реттеу және метрология комитетінің Шығыс Қазақстан облысы бойынша департаментінде аппараттық кеңестерде департамент басшысы тарапынан қызметкерлерге олардың лауазымдық жағдайына байланысты сыйлықтар қабылдауға жол берілмейтіні туралы, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының нормалары, оның ішінде пара беру, пара алу және парақорлыққа делдал болу үшін айыппұл түріндегі жауапкершіліктің белгіленуі, сенімнің жоғалуына байланысты жұмыстан босату, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына сәйкес, мәліметтерді тексеру тәртібі, сондай-ақ айналадағы адамдар тарапынан пара беруге уәде беру немесе пара беруді ұсыну, пара алуға келісім беру не пара беруді сұрау ретінде қабылдануы мүмкін мінез-құлыққа жол бермеу мәселелері бойынша апта сайын түсіндіру жұмыстары жүргізіледі.

Этика жөніндегі уәкілетті тұлға мемлекеттік қызметшілердің мінез-құлық нормаларын Қазақстан Республикасының Әдеп кодексіне сәйкес тұрақты негізде түсіндіреді. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл тақырыбындағы, колл-орталық нөмірі көрсетілген ақпараттық стенд орнатылған, сондай-ақ департамент қызметкерлерінің заңсыз әрекеттері бойынша өтініштер мен шағымдарды қабылдауға арналған жәшік қолжетімді жерде орналастырылған.

Осылайша, департамент тарапынан жүргізілетін іс-шаралардың негізгі мақсаты – азаматтардың және кәсіпкерлік субъектілерінің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауды қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлыққа байланысты жағымсыз процестер мен құбылыстардың алдын алу, сондай-ақ департамент қызметіне халықтың сенімін нығайту – толық көлемде іске асырылды. Департаменттегі Іс-шаралар жоспарының іске асырылуына бақылауды департамент басшысы мен Этика жөніндегі уәкілетті тұлға жүзеге асырады.

Сондай-ақ тексерулер жүргізілер алдында департамент басшысы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнама бойынша нұсқама жүргізеді, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының сақталуы жөніндегі журнал бар.

Департамент қызметкерлері төмендегі іс-шараларға қатысты:

1. 2026 жылғы 21 қаңтардағы Министрліктің Әдеп жөніндегі уәкілімен өткізілген «Қызметтік тәртіп, мемлекеттік қызметшілерді қорғау, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу» тақырыбындағы семинарға қызметкерлер онлайн қатысты.

2. 2026 жылғы 06 ақпанда Техникалық реттеу және метрология комитетінің ШҚО бойынша департаменті басшысы А.Жаксыбаеваның

төрағалығымен 2026 жылғы 06 ақпанда Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасының, Әдеп кодексінің талаптарын сақтау бойынша аппараттық жиналыс өткізілді.

3. 2026 жылғы 26 ақпандағы Министрліктің Әдеп жөніндегі уәкілімен өткізілген «ЛУДОМАНИЯ – мемлекеттік қызметшінің кәсіби сенімділігіне төнетін қауіп: психологиялық және құқықтық аспектілер» тақырыбындағы семинарға қызметкерлер онлайн қатысты.

4. 2026 жылғы 02 наурызда Әдеп кодексі бойынша техникалық оқыту өткізілді.

5. 2026 жылғы 15 сәуірдегі Министрліктің Әдеп жөніндегі уәкілімен өткізілген «Мемлекеттік қызметшілердің құқықтары, мінез-құлық стандарттары және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу» тақырыбындағы семинарға қызметкерлер онлайн қатысты.

6. 2026 жылғы 05 маусымда Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының орынбасары Б. Қасымовтың төрағалығымен Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы заңнамасының, Әдеп кодексінің талаптарын сақтау бойынша аппараттық жиналыс өткізілді.

7. 2026 жылғы 04 маусымда Шығыс Қазақстан облысы бойынша Техникалық реттеу және метрология комитетінің департамент қызметкерлері Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздер күніне арналған іс-шараға қатысты.

8. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігі Төрағасының 2025 жылғы 24 сәуірдегі № 65 және Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрінің 2025 жылғы 24 сәуірдегі № 190-нқ бірлескен бұйрығымен бекітілген «Адал азамат» жол картасын іске асыру аясында, ағымдағы жылдың 20 мамырында Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің Шығыс Қазақстан облысы бойынша департаменті Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университетінің бірінші курс студенттері үшін Ашық есік күнін өткізді.

9. 2026 жылғы 10 сәуірде Департаментте заңды және жеке тұлғаларға Ашық есік күні өтті.

Департаментте «Сенім телефоны» қызметі жұмыс істейді: 25-09-58. Департаменттің өз интернет-ресурсы жоқ.

Департамент мамандары департамент қызметі жөнінде түсіндіру жұмыстарын жүргізеді, бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдарды және жеке және заңды тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша жолдаған сұрауларын зерделейді.

Департамент өңірлік және қалалық газеттерге жазылу рәсімін жасаған. Мамандар жарияланымдарды талдайды, БАҚ мониторингі нәтижесінде департамент қызметкерлеріне қатысты теріс материалдар мен сын мақалалар анықталған жоқ.

Бүгінгі күнге дейін өткізілген іс-шаралар:

- Ситуациялық штаб отырысы – 1
- ТВ, радио бағдарламалардағы сөз сөйлеулер, газет/журнал мақалалары – 26
- Сайт/ Facebook/ Instagram жарияланымдары – 24
- Дөңгелек үстелдер, конференциялар, семинарлар, кездесулер және т.б. – 245
- «Ашық есік» күні – 2

Facebook-тегі жазылушылар саны – 4,8 мың.

Жыл басынан бері департаментке 50 өтініш түсті. Негізгі себептер: Қазақстан Республикасының техникалық реттеу, өлшем бірлігін қамтамасыз ету, мемлекеттік рәміздер саласындағы заңнамасын бұзу; міндетті сертификаттау рәсімдерін өту қажеттілігі туралы ақпарат алу; қала кәсіпорындары, өлшеу құралдарының тексерілетіндер туралы; өнімді таңбалау жөніндегі түсіндіру, өнімнің техникалық регламенттер талаптарына сәйкестігі.

Барлық өтініштер қаралып, өтініш берушілерге уақтылы толық жауап берілді. Қайталама өтініштер болмады.

Шығыс Қазақстан облысының Кәсіпкерлер палатасымен, ШҚО Санитарлық-эпидемиологиялық бақылау департаментімен, ШҚО Тұтынушылар құқығын қорғау департаментімен, «Қазақстан автохимиясын өндірушілер мен тұтынушылар ассоциациясы» ҚҚ өзара ынтымақтастық меморандумдары жасалды.

Сыбайлас жемқорлыққа ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерттеу және бағалау, заңда белгіленген тәртіппен кінәлі деп танылған тұлғалардың қызметіндегі:

Департаментте сыбайлас жемқорлық қызметіне кінәлі деп танылған тұлғалар анықталған жоқ.

Құқықтық статистика деректерін зерттеу:

-Жыл басынан бері департаментте бірде-бір маман департамент қызметі саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарын бұзғаны үшін жауапқа тартылмаған, ШҚО жөнінде Дисциплинарлық кеңесі департамент қызметкерлеріне қатысты материалдарды қарамаған.

1) Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туралы ақпарат – жоқ.

Департамент басшысы



А. Жаксыбаева